STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA MILANA HODŽU

Pod Bánošom 80 • 974 11 Banská Bystrica

SPRÁVA Z VÝSKUMU V OVP

B-THENET | Naše zapojenie do odborného výskumu a prenos výsledkov do OVP

Odborná spolupráca, metodické výstupy a prezentácia poznatkov | 2023 – 2026

Banská Bystrica • november 2026

Túto správu predkladáme za Strednú odbornú školu Milana Hodžu, Pod Bánošom 80, Banská Bystrica. Zachytávame v nej naše odborné zapojenie do výskumného a metodického prostredia európskeho projektu B-THENET v rokoch 2023 – 2026. Opisujeme odbornú spoluprácu s UVLF Košice, autorskú metodiku spojenú s našou školou, verejne doložené odborné vystúpenie a výmenu skúseností.

Anotácia a charakter nášho zapojenia

Naša škola sa prostredníctvom odborných pracovníkov a spolupráce s Univerzitou veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach zapojila do výskumnej a metodickej činnosti nadväzujúcej na projekt B-THENET. Našou úlohou bolo prispievať odborným poznaním z včelárskej praxe, sprístupňovať overené postupy a pomáhať prenášať ich medzi výskum, prax a odborné vzdelávanie. Významným doloženým výstupom je citácia metodiky doc. Juraja Toporčáka a Ing. Pavla Fiľa, ktorú vydala naša škola, v slovenskej príručke B-THENET. Odborný program z 10. apríla 2026 uvádza vystúpenie Ing. Fiľa o výžive a odoberaní plodu. Správa opisuje túto účasť chronologicky a ku každému tvrdeniu priraďuje dôkaz.

1. Prečo sme sa zapojili do výskumu

Do odborného výskumu v oblasti včelárstva sme sa zapojili preto, aby poznatky o zdraví včiel, biologických rizikách a účinných postupoch starostlivosti o včelstvá nevznikali oddelene od každodennej práce včelárov a odbornej prípravy. Európsky projekt B-THENET spája výskumné pracoviská a odbornú prax a vytvára podklady pre výber a šírenie osvedčených postupov. Naša škola prináša do tohto prostredia skúsenosť odborného včelárskeho vzdelávania a vlastnú metodickú činnosť.

Za dôležité sme považovali najmä oblasti prevencie a ošetrovania klieštikovitosti, správnej výživy včelstiev, biosecurity a posudzovania účinkov zásahov do plodiska. V týchto témach sa prepája veterinárny výskum, aplikované včelárstvo a potreba odborne pripravovať budúcich včelárov. Do výskumných a odborných aktivít projektu B-THENET sme sa aktívne zapojili prostredníctvom odborných príspevkov našich pedagogických zamestnancov, ktorí prezentovali svoje odborné poznatky, výsledky práce a praktické skúsenosti z oblasti včelárstva.

2. Ciele a odborné zameranie našej účasti

Cieľom nášho zapojenia bolo spolupracovať na odbornom spracovaní a sprístupňovaní poznatkov použiteľných v chove včiel, nadväzovať na vedecké a veterinárne výstupy partnerov a prezentovať odborné témy vo včelárskej komunite. Osobitne sledujeme väzbu medzi metodikou celoročného ošetrovania včelstiev autorov Toporčák – Fiľo, vydanou našou školou, a obsahom slovenskej príručky B-THENET.

3. Ako prebiehala spolupráca a výskumné činnosti

Charakter zapojenia: účasť v medzinárodnom výskumno-aplikačnom a znalostnom prostredí, odborná a metodická spolupráca, publikovanie a sprístupňovanie postupov, odborná komunikácia s včelárskou praxou. Škola nevykonávala celý celoeurópsky prieskum B-THENET samostatne; zapojila sa prostredníctvom odborných kontaktov, vlastnej metodiky a jej nadväznosti na projektové publikácie a odborné stretnutia. Odbornými predstaviteľmi za našu školu v tejto oblasti boli Ing. Pavel Fiľo a doc. MVDr. Juraja Toporčáka, PhD. Našim partnerom je UVLF Košice.

4. Odborné východiská projektu B-THENET

Projekt B-THENET vytvára európsku odbornú sieť pre zhromažďovanie a šírenie správnych včelárskych postupov a biosekuritných opatrení. V roku 2023 bol publikovaný vizuálny manuál založený na odpovediach 2 094 včelárov z 22 krajín EÚ a výbere 22 prioritných postupov. Ide o výsledok európskeho projektu, do ktorého odbornej nadväznosti sme sa zapojili, nie o samostatný štatistický súbor našej školy.

5. Chronológia zapojenia školy a odborných výstupov (2023 – 2026)

Obdobie / miesto	Výskumná a odborná činnosť – naše zapojenie	Poznámka
4. – 5. 4. 2024 Košice	Národné podujatie B-THENET a konferencia BeeConnected vytvárajú odborné zázemie pre výmenu poznatkov s UVLF Košice.	Účasť PZ školy na konferencii
13. 9. 2025 Banská Bystrica	Národné podujatie B - THENET sa konalo v priestoroch našej školy Pod Bánošom.	Význam - dôležitý bod kontaktu odbornej včelárskej komunity so školským prostredím..
9. 4. 2026 Košice	Konferencia BeeConnected - prezentácia apidologického výskumu a diskusiu odborníkov.	Účasť PZ školy na konferencii.

Obdobie / miesto	Výskumná a odborná činnosť – naše zapojenie	Poznámka
10. 4. 2026 Košice	Výživa a vplyv odoberania plodu na kondíciu včelstiev. Prenos odbornej témy do diskusie s včelármi.	Ing. Pavel Fiľo - odborný prednášajúci:
5. 7. 2026 Jasenov	Ďalšie národné odborné podujatie B-THENET	Význam - šírenie správnej včelárskej praxe.
27. – 29. 8. 2026 Slovinsko	Európska odborní výmena skúseností o zdraví včiel a manažmente rizík.	Ing. Pavel Fiľo bol adresne pozvaný do európskej odbornej výmeny skúseností o zdraví včiel a manažmente rizík.

6. Naše odborné príspevky a výstupy

6.1 Metodika Toporčák – Fiľo a jej citovanie v príručke

Konkrétnou odbornou väzbou na našu školu je publikovaná metodika „Metodika na celoročné ošetrovanie včelstiev proti klieštikovitosti“ autorov doc. Juraja Toporčáka a Ing. Pavla Fiľa. Slovenská „Príručka B-THENET pre včelárov“ ju výslovne odporúča ako zdroj informácií o schválených prípravkoch, spôsobe použitia a harmonograme ošetrovania. Slovenská „Príručka B-THENET pre včelárov“ uvádza, že knihu vydala Stredná odborná škola Pod Bánošom (tlačená str. 64, PDF str. 69). Je to priamy dôkaz, že náš odborný metodický výstup vstúpil do znalostnej základne šírenej v rámci B-THENET.

6.2 Odborná prednáška Ing. Pavla Fiľa

Na národnom podujatí B-THENET v Košiciach 10. apríla 2026 bol do odborného programu zaradený Ing. Pavel Fiľo s prednáškou „Výživa a vplyv odoberania plodu na kondíciu včelstiev“. Ide o konkrétnu odbornú tému z oblasti manažmentu včelstiev, v ktorej sa výskumné poznatky prenášajú do odporúčaní pre prax.

6.3 Medzinárodná odborná spolupráca

Súčasťou nášho odborného pôsobenia v rámci projektu B-THENET bola aj medzinárodná spolupráca a nadväzovanie kontaktov s odborníkmi z európskeho včelárskeho prostredia. V tejto súvislosti bol Ing. Pavel Fiľo osobne pozvaný na európske včelárske podujatie, ktoré sa konalo v Slovinsku v dňoch 27. – 29. augusta 2026. Program podujatia bol zameraný na aktuálne výzvy v európskom včelárstve, najmä monitorovanie klieštika *Varroa destructor*, problematiku inváznych škodcov, výmenu odborných skúseností a prezentáciu osvedčených včelárskych postupov.

7. Prínos zapojenia do výskumu pre odborné vzdelávanie

Význam účasti vo výskumnom a metodickom prostredí vidíme predovšetkým v prepájaní odborných stanovísk veterinárnych a výskumných pracovísk s reálnym manažmentom včelstiev a s odborným vzdelávaním. Výstupy od autorov Toporčák – Fiľo a z príručky B-THENET sú vhodným základom pre témy monitorovania klieštikovitosti, vedenia evidencie ošetrenia, výživy a hodnotenia kondície včelstiev.

Návrh aktivity OVP	Očakávaný účel
Kontrola stanovišťa včelnice a rizík	Zlepšiť diagnostické rozhodovanie a prevenciu.
Monitoring Varroa a plán ošetrenia	Prepájať výpočet miery napadnutia, bezpečnosť zásahu a evidenciu.
Posudzovanie zásob a výživy včelstva	Vyhodnotiť dôsledky odoberania plodu a opatrení na kondíciu včelstva.
Porovnanie metodík a odborná diskusia	Rozvíjať kritickú prácu s publikáciami a aktuálnymi odporúčaniami.

9. Prínos našej účasti vo výskume

Naša škola sa aktívne zapojila do odborných a výskumných aktivít medzinárodného projektu B-THENET prostredníctvom spolupráce s odborníkmi, tvorby odborných a metodických materiálov a prezentácie poznatkov a skúseností z včelárskej praxe. Významným odborným príspevkom bola metodika autorov doc. MVDr. Juraja Toporčáka, PhD., a Ing. Pavla Fiľa, vydaná našou školou, na ktorú odkazuje aj slovenská príručka B-THENET. Súčasťou nášho odborného pôsobenia bola aj prezentácia Ing. Pavla Fiľa na národnom podujatí B-THENET v Košiciach v

roku 2026, zameraná na problematiku výživy včiel a vplyvu odoberania plodu na kondíciu včelstiev.

Hlavný prínos našej účasti vo výskume vidíme v prepojení vedeckých poznatkov, odborných skúseností a praktických postupov s odborným vzdelávaním a prípravou. Získané poznatky, skúsenosti a výsledky odbornej spolupráce budeme ďalej šíriť a uplatňovať vo výchovno-vzdelávacom procese, predovšetkým pri teoretickom a praktickom vyučovaní žiakov učebných odborov **včelár a včelárka**. Zameriame sa najmä na zavádzanie aktuálnych poznatkov o správnej včelárskej praxi, výžive a zdravotnom stave včelstiev, prevencii ochorení a moderných postupoch starostlivosti o včelstvá.

Dôležitou súčasťou využitia výsledkov výskumu bude aj ich šírenie medzi odbornou včelárskou verejnosťou. Poznatky a skúsenosti budeme prezentovať prostredníctvom odborných prednášok, seminárov, praktických ukážok a včelárskych podujatí, medzi ktoré patrí aj **Celonárodná včelárska výstava**, ktorej spoluorganizátorom je naša škola.

Naším cieľom je, aby sa výsledky výskumnej spolupráce premietali nielen do zvyšovania odborných kompetencií našich žiakov a pedagogických zamestnancov, ale aj do rozvoja včelárskej praxe na Slovensku.

Účasťou na projekte B-THENET tak napĺňame ciele v oblasti prepájania výskumu s odborným vzdelávaním a prípravou, rozvoja odbornej spolupráce a prenosu inovatívnych poznatkov do vzdelávacej a praktickej činnosti školy.